

ZLOČIN U SUKNOVCIMA I OKLAJU

IZVJEŠTAJI S PRAĆENJA SUĐENJA

31. siječnja 2011. godine – početak glavne rasprave i dokazni postupak

Izveštava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prate i Jelena Đokić Jović, Documenta, Nenad Marić, Ured OEES-a u Zagrebu

Predsjednica vijeća, sutkinja Nives Nikolac, otvorila je zasjedanje, objavila predmet glavne rasprave i sastav vijeća, u kojem je ona predsjednica, a suci Sanibor Vuletin i Branko Ivić članovi vijeća za ratne zločine. Stranke nisu imale primjedbi na sastav vijeća.

Glavna rasprava započela je **čitanjem optužnice** ŽDO Šibenik broj K-DO-30/06 od 27. prosinca 2010. godine, od strane zamjenika ŽDO Šibenik, Emilia Kalabrića. U istoj su kao žrtve navedeni Krste Cota (preminuo od posljedica premlaćivanja), Jela Čveljo (silovana), Marija Dizdar (pokušaj silovanja), Stanko Bara (zlostavljan).

Optuženi Goran Amanović izjavio je da je **razumio optužnicu** i izjavio je da se **ne osjeća krivim**.

U **dokaznom postupku**, na današnjem ročištu, ispitani su sljedeći svjedoci: Vladimir Dizdar, Zvonko Čavlina i Mira Kovačević. Svjedoci Stanko Bare, Kaja Dizdar i Drago Agić, za koje je dostava poziva uredno iskazana, nisu pristupili. Nisu pristupili niti svjedok Šime Lovrić, za kojega se poziv vratio s naznakom da je isti umro, kao ni svjedokinja Jasna Prima, za koju se poziv vratio neuručen, s naznakom da je ista nepoznata na dostavnoj adresi.

Svjedok Vladimir Dizdar

Iskazao je da optuženika ne poznaje, da nikada nije čuo za njega, niti ga je ikada prije vidio. Rekao je da nema saznanja da bi ta osoba napravila išta na štetu njegove pokojne majke, niti na štetu drugih oštećenika iz predmetnog kaznenog postupka.

Dodao je da je iz priče svojih roditelja, koji su *tempore criminis* boravili u svojoj kući u Oklaju, tada dijelu okupiranoga područja. Po čuvenju od roditelja, svjedok je saznao da je krajem 1992. godine u njihovu obiteljsku kuću u Oklaju dolazila osoba s nadimkom Lija, koja je verbalno maltretirala njegovu majku, tražila novac i prijetila joj nožem da će je, ukoliko joj ga ne da, osakatiti. Rekao je da su se te prijetnje njegovog majci događale kada svjedokov otac nije bio kod kuće i ponavljale su se sve do jedne prilike kada je njegov otac pištoljem zaprijetio toj osobi. Svjedok je rekao da od roditelja nije doznao ništa o dobi niti o izgledu dotične osobe. Na posebno pitanje ŽŽDO, odgovorio je da mu roditelji nisu pobliže ispričali u čemu se sastojalo maltretiranje njegove majke¹.

Svjedok Zvonko Čavlina

Iskazao je da je do 1993. godine ostao na okupiranom području jer su mu tamo bili otac i stara baba. Rekao je da nema spoznaja o kaznenim djelima koja bi bila počinjena na tom području za vrijeme okupacije, a da optuženika ne poznaje i da ne zna je li ga ikad ranije vidio. Dodao je da je od Stanka Bare čuo da su ga progonili i zastrašivali za vrijeme okupacije, ali da mu isti nije rekao da bi to činila osoba zvana Lija.

Na posebno pitanje predsjednice vijeća da se očituje o svom iskazu pred istražnim sucem u kojem je naveo da je osoba zvana Lija pljačkala imovinu osoba hrvatske nacionalnosti, svjedok je odgovorio da je on to čuo iz priča drugih osoba, ali da mu nitko nije rekao da bi ta osoba koga tukla ili zlostavljala.

¹ Optuženi Goran Amanović tereti se za pokušaj silovanja Marije Dizdar, majke svjedoka Vladimira Dizdara.

Svjedokinja Mira Kovačević

Rekla je da je za cijelo vrijeme okupacije ostala u svojoj kući u Suknovcima. Opisala je događaj, za koji nije znala reći kada se točno zbio, a u kojemu su se, po povratku sa paše, pomiješale njezine ovce sa ovcama Marije Cota te je ona došla u dvorište potonje kako bi ih razdvojila. Rekla je da je tamo zatekla mlađega muškarca koji je konopcem vezao njenu ovcu s jednim ovnom, s namjerom da ih ukrca na zapregu s konjem i odveze ih. Taj joj je mladić počeo prijetiti nožem kada je htjela odvezati svoju ovcu i da ju je uhvatio za prsa i prislonio joj nož uz bok. Rekla je da je bio mlad, da je imao dvadesetak godina, da ga je tada vidjela prvi i jedini put i da je u susjedstvu čula da se zove Lija te da je iz Vrbnika. Dodala je da je ta osoba pustila ovcu i ovna nakon što je doviknula svekrvi da pozove u pomoć izvjesnog Tintora koji je iz Knina došao u Suknovce.

U nastavku svoga iskaza svjedokinja je rekla da je iste večeri došla u kuću Krste i Marije Cota i da je od Marije saznala da je isti momak i ranije dolazio u njihovu kuću te da je Krsta Cotu nožem porezao po rukama i ukrcao im pršut. Navela je da joj je Marija Cota rekla da je jedne prilike on ušao kroz prozor u njihovu kuću i uzeo kaput njihove kćeri. Svjedokinja je rekla kako je isti kaput nosio i prilikom događaja u dvorištu obitelji Cota koji je prethodno opisala. Nije znala reći da li se ozljeđivanje Krste Cote i krađa kaputa dogodila taj isti dan. Rekla je da je vidjela porezotinu na jednoj ruci Krste Cote, ali da iz nje nije išla krv² i da druge ozljede nije vidjela.

Na pitanje predsjednice vijeća, svjedokinja je, nakon što je pogledala optuženika, odgovorila da ga ne pozna i da ga ranije nije vidjela.

Na posebno pitanje branitelja, svjedokinja je odgovorila kako od Marije Cota nikada nije čula, niti je kao njezina prva susjeda vidjela, da bi osoba zvana Lija kod obitelji Cota dolazila više puta na ručak. Rekla je da je Krste Cota bolovao od prostate još od prije rata kada je zbog toga odlazio kod liječnika u Knin i da je bio slabo pokretan, da je uglavnom ležao na kauču i tamo obavljao i nuždu. Marija Cota joj je znala govoriti da je njezin muž bio tučen, ali joj nije spominjala da bi isti bio tučen križem.

Vijeće je donijelo **rješenje** da predsjednica vijeća, u prisutnosti stranaka, sasluša svjedoka Stanka Baru, u njegovoj kući u Suknovcima, na dan 9. veljače 2011. godine³. Od PU šibensko – kninske će se pribaviti adresa nepristupjele svjedokinje Jasne Primi, a za svjedoka Šimu Lovrića zatražit će se izvod iz matične knjige umrlih. Istim rješenjem usvojen je **dokazni prijedlog branitelja** da se od Opće bolnice u Kninu pribavi medicinska dokumentacija za oštećenog Krstu Cotu.

Glavna rasprava je odgođena za dan 14. veljače 2011. godine u 9,00 sati na koju će se pozvati kao svjedoci Kaja Dizdar, Drago Agić i Jasna Primi.

14. veljače 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prati i Nenad Marić - OESS

Predsjednica vijeća konstatirala je da na glavnu raspravu nije pristupila svjedokinja Kaja Dizdar zbog lošeg zdravstvenog stanja pa je zatražila da se nakon povratka sa operacije sasluša u svojoj kući u Oklaju, zaseoki Dizdari.

Svjedokinja Jasna Primi

² Svjedokinja je rekla za ozljede koje je vidjela na ruci Krsta Cote: „Bilo je malkice crveno“, što nije ušlo u zapisnik, iako pobliže upućuje na razmjer nanesenih ozljeda.

³ U dopisu u kojem opravdava svoj nedolazak na ročište, svjedok Stanko Bara naveo je da je stopostotni invalid, star i bolestan.

Rekla je kako je njezina majka jedno vrijeme boravila na okupiranom području u Oklaju. Dana 22. listopada 1992. otišla ju je posjetiti. Taj posjet trajao je vrlo kratko. Majka joj je ispričala kako ju je jedna nepoznata muška osoba silovala. Ime i prezime te osobe nije znala. Svjedokinja je potvrdila da je istražnom sucu prilikom davanja iskaza u istrazi rekla da je njezina majka identificirala tu osobu na način da je rekla kako je čula od drugih da joj je nadimak „Lija“ ili „Car“. Dodala je kako se ne može sjetiti da li joj je to govorio njen svak Šime Lovrić, s kim je i došla majci u posjetu, a kome je naknadno ispričala što joj je majka kazala, ili joj je to govorila upravo njena majka.

Svjedokinja je rekla kako nadimak „Lija“ ili „Car“ nije povezivala niti sa jednom osobom.

Također joj je majka pričala kako je bila izložena psihičkom i fizičkom maltretiranju. Spomenula joj je i situaciju kada se dogodio požar u Oklaju kada su je držali pod oružjem u kući.

Svjedokinja nije prepoznala nazočnog optuženika kao počinitelja.

Svjedok Drago Agić

Niti ovaj svjedok nije prepoznao okrivljenika i nikada ranije ga nije vidio.

Opisao je događaj koji se zbio u Oklaju kojem je sam bio nazočan. Tom prilikom su se na kamion ukrcavale krave Vinka Dizdara. Na motoru je došla mlađa muška osoba. Bio je prisutan i policajac Dragao Rajić koji je rekao da je toj osobi nadimak „Lija“. Obratio mu se i upozorio ga da ne dira ljude. Dodao je i kako je potom došao Ilija Dizdar zvani Milan (nije siguran da li mu je ime bilo Milan, a nadimak Ilija) koji je rekao da je „Lija“ bio kod njega u dvorištu i da je natjerao njegovu ženu Mariju da se skine gola.

Čitanje iskaza svjedoka Stanka Bare

Ovaj svjedok iskaz je dao 9. veljače 2011. godine u svoj kući u Suknovcima, zaseoku Bare, u nazočnosti stranaka i branitelja optuženog.

Opisao je događaj koji se zbio u njegovoj kući kada je došao mladi muškarac, odjeven u vojnu uniformu. Imao je pušku i bajunetu kojom je udario u vrata. Oborio ga je na pod te mu prislonio bajunetu uz vrat. Njegovo ime i prezime nije znao, no znao je da ga zovu „Lija“.

Od svjedoka je tražio da upali traktor te da mu spremi kar i konje.

Rekao je i da je prije tri godine posjetio u Bosanskom Grahovu Nikolu Mičića, s kojim je bio u vojsci u Lori. Tom prilikom mu je Mičić kazao da je Goran Amanović njegov zet, ali nije mu rekao da je njegov nadimak „Lija“.

U Vrbniku su mu rekli da se osoba zvana „Lija“ zove i preziva Goran Amanović.

Dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO predložio je:

- da se dopis PU šibenske, Odjela krim. policije od dana 14.2.2011. godine izvede kao dokaz u postupku, a iz kojeg je razvidno da je na području Vrbnika identificirana samo jedna osoba imena Goran Amanović zvani „Lija“, sin Branka i Theodore rođene Šeat;
- da se u svojstvu svjedoka na navedene okolnosti iz dopisa sasluša Robert Badžim, djelatnik PU šibenske, Odjela krim. policije;
- da se svjedokinja Kaja Dizdar neposredno sasluša u svojoj kući u Oklaju.

Branitelj okrivljenika predložio je:

- da se u svojstvu svjedoka sasluša Dušanka Vujanović, supruga Vlade, iz Vrbnika, na okolnost da li je ona i od koga prenosila poruke svjedoku Stanku Bari u smislu da bi se s nekim trebao naći i zbog nečeg ispeći janje;
- da se sasluša vještak sudske medicine na okolnost da li se iz podataka sadržanih u spisu, točnije zapisnika o ekshumaciji ošt. Krste Cote može utvrditi starost ozljeda utvrđenih u istom zapisniku, način nastanka tih ozljeda te na okolnost da li je osoba s tim ozljedama imala kakve bolove i na koji bi se način te ozljede manifestirale na zdravlje te osobe;
- da se preko djelatnika PU dođe do najbliže rodbine pok. ošt. Krste Cota te da se od iste rodbine pribave podaci da li je i od koje bolesti Krste Cota bolovao i gdje se liječio;
- da se od PP Drniš pribavi podatak za osobu imena Branko Amanović iz Oklaja koji se bavio kamenoklesarstvom i izrađivao grobnice, koji nadimak je ta osoba imala i da li je bio pripadnik neprijateljskih paravojnih formacija, a sve na okolnost navoda obrane optuženog da je njegov nadimak bio drugačiji i da nije bio pripadnik neprijateljskih paravojnih formacija.

Rješenje vijeća

Vijeće je rješenjem naložilo predsjednici vijeća da svjedokinju Kajju Dizdar sasluša u njezinoj kući u Oklaju, zaseok Dizdari, ili u bolnici u kojoj će boraviti nakon operacije.

O ostalim dokaznim prijedlozima vijeće će odlučiti naknadno.

Od PU šibensko-kninske pribavit će se podaci za osobu Dragu Rajić, koju je u svom iskazu spominjao svjedok Drago Agić, te da li je u utuženom razdoblju bio milicajac i da li je bio nazočan događaju kojeg je taj svjedok opisivao, a sve kako bi se ta osoba mogla saslušati na okolnost da li prepoznaje optuženika i na okolnost identificiranja osobe nadimkom „Lija“ koja je utužene prigode bila nazočna događaju koji je svjedok Drago Agić opisivao.

Novo ročište glavne rasprave zakazano je za dan **8. ožujka 2011. godine.**

08. ožujka 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Jelena Đokić Jović, Documenta, Zagreb

Suđenje prate i Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava te Nenad Marić, Ured OEES-a u Zagrebu

Predsjednica vijeća ukratko je izložila sadržaj izvješća PU Šibensko – kninske od 24. veljače 2011.⁴ Navela je da svjedok Drago Rajić, rođen 1953. godine prebiva u Australiji te da će se točna adresa pokušati utvrditi najprije preko rodbine, a potom preko Interpola. Također, konstatirala je da je dana 28. veljače 2011. ŽDO u Šibeniku dostavilo sudu izvješće PU Šibensko – kninske od 16. veljače 2011. u čijem se prilogu nalazi dokumentacija tzv. SAO Krajine o Goranu Amanoviću zvanom "Lija". Cjelokupana dokumentacija predana je branitelju na glavnoj raspravi.

U nastavku dokaznog postupka pročitana je iskaz svjedokinje Kaje Dizdar, sestre oštećene Marije Dizdar, koja je neposredno saslušana 8. veljače 2011., u svojoj obiteljskoj kući u mjestu Dizdarima.⁵

⁴Podsjećamo, Vijeće je na ročištu održanom 14. veljače 2011. odlučilo od PU Šibensko – kninske pribaviti podatke za Dragu Rajića. Njega je naime, u svom iskazu spominjao svjedok Drago Agić navodeći da bi ovaj mogao prepoznati optuženika kao osobu s nadimkom "Lija".

Odluka Vijeća o dokaznim prijedlozima

Pruhvaćen je prijedlog **zastupnika optužbe** da se u svojstvu svjedoka neposredno ispita Vladimir Zelić koji opt. Gorana Amanovića zv. Lija poznaje od prije rata.

Na prijedlog **obrane** od PU Šibensko-kninske zatražit će se podaci o Branku Amanoviću, kamenoklesaru iz Oklaja, a posebno podatak o nadimku koji je ista osoba imala, kao i podaci za Gorana Amanovića s nadimkom "Car", od oca Milana, rođenog 1968. godine.

Kao svjedok suda naposredno će se ispitati i Paško Marić, travar iz Okalaja. ⁶

Nastavak glavne rasprave zakazan je za **12. travnja 2011. u 9,00 sati**

12. travnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Izvjestava: Jelena Đokić Jović, Documenta, Zagreb

Suđenje prate i Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb te Nenad Marić, Ured OEES-a u Zagrebu

Tijekom današnjeg ročišta neposredno je saslušan svjedok Vlade Zelić. Neposredno prije davanja iskaza isti je temeljem rješenja Vijeća u prostorijama PP Šibensko – kninske, u nazočnosti zastupnika optužbe te branitelja optuženika, obavio radnju prepoznavanja opt. Gorana Amanovića. Temeljem odredba čl. 329. ZKP-a radnju prepoznavanja provela je Predsjednica vijeća.

Predsjednica vijeća obavijestila je stranke u postupku da se poziv upućen svjedoku Pašku Mariću vratio s naznakom da je ovaj svejedok u međuvremenu preminuo. ⁷

Svjedok Vlade Zelić

"Osobu koja nosi ime Goran Amanović po imenu i prezimenu neznam, ali poznajem osobu po nadimku "Lija". Ja sam naime, u periodu od ožujka do lipnja 1995. bio pritvoren u kninskom zatvoru. Nakon izlaska iz zatvora zbog radne obveze morao sam se javiti u tadašnju 75. motoriziranu brigadu vojske tzv. SAO Krajine, sa sjedištem u Drnišu", prisjetio se svjedok. Boraveći u Oklaju gdje je bio stacioniran bataljun navedene brigade viđao je osobu s nadimkom "Lija". "Tako su ga oslovaljavali njegovi suborci, pripadnici vojske tzv. SAO Krajine. Liju sam tijekom 1994. i 1995. često viđao, otprilike 6 do 10 puta, u različitim odorama, kod zapovjedništva bataljuna u Oklaju, ali s njim nisam imao kontakt. Inače, zapovjedništvo ovog bataljuna nalazilo se u jednoj od tamošnjih privatnih kuća. Osobu s ovakvim nadimkom poznaje i Ivan Džapo, koji je u to vrijeme, kao i ja, bio pod radnom obvezom", objasnio je svjedok.

Odluka Vijeća o dokaznim prijedlozima procesnih sudionika

⁵Osobu koja je u obiteljskoj kući njene sestre, pokojne Marije Dizdar, najprije pokušala iznuditi novce, a potom i seksualno iskoristiti pokojnu Mariju, ne poznaje niti je ikada za nju čula. "Moja sestra Marija Dizdar nije znala ime osobe koja je tražila novce i koja ju je pokušala napastvovati. Marijin suprug Ilija zv. Milan spriječio ga je u naumu tjerajući ga vilama pa je ovaj pobjegao". "Niti je poznajem, niti sam ikada za nju čula", decidirano je ustvrdila svjedokinja odgovarajući na pitanje da li poznaje optuženika.

⁶Ispitan tijekom istražnog postupka svjedok Šime Lovrić, u međuvremenu je preminuo, naveo je da mu je svastika -oštećena Jela Čveljo ispričala kako je "živu glavu uspjela sačuvati samo zato što se povezala s travarom Paškom Marićem iz Oklaja". (Optužnica broj K-DO-30/06, od 27. prosinca 2010., str. 5.)

⁷Ispitan tijekom istražnog postupka svjedok Šime Lovrić, u međuvremenu je preminuo, naveo je da mu je punica -oštećena Jela Čveljo ispričala kako je "živu glavu uspjela sačuvati samo zato što se povezala s travarom Paškom Marićem iz Oklaja". (Optužnica broj K-DO-30/06, od 27. prosinca 2010., str. 5.).

Prihvaćen je prijedlog **zastupnika optužbe** da se u svojstvu svjedoka neposredno ispituju Milan Vukmirović i Vlade Vujović, koji navodno također poznaju osobu s nadimkom "Lija". Na prijedlog sudskog vijeća neposredno će se ispitati i svjedok Ivan Džapo.

Nastavak glavne rasprave zakazan je za **02. svibnja 2011. u 9,00 sati** kada bi se, najprije, u PP Šibensko-kninskoj trebalo obaviti prepoznavanje optuženika od strane predloženih svjedoka Milana Vukmirovića, Vlade Vujatovića i Ivana Džape.

02. svibnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Jelena Đokić Jović, Documenta, Zagreb

Suđenje prate i Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb te Nenad Marić, Ured OESS-a u Zagrebu

Tijekom današnjeg ročišta iskaze su dali svjedoci Vlade Vujatović i Ivan Džapo. Neposredno prije davanja iskaza isti su temeljem rješenja Vijeća u prostorijama PU Šibensko – kninske, u nazočnosti zastupnika optužbe te branitelja optuženika, obavili radnju prepoznavanja opt. Gorana Amanovića. Temeljem odredbe čl. 329. ZKP-a radnju prepoznavanja provela je Predsjednica vijeća.⁸

Glavnoj raspravi, iako uredno pozvan, nije pristupio svjedok Mile Vukmirović. **Predsjednica vijeća** ukratko je izložila dosadašnji tijek glavne rasprave čitajući pri tom i zapisnik o prepoznavanju obavljenom netom prije nastavka glavne rasprave.⁹

Svjedok Vlade Vujatović

"Poznajem Gorana Amanovića, od oca Branka, još od njegovih dječakih dana. Tada je idući u školu prolazio pored moje kuće koja je od škole bila udaljena svega tristo metara. Također, bili smo susjedi, kuće su nam u Vrbiku jedna od druge bile udaljene oko 2 i pol kilometara. Išao je u školu s mojom kćerkom Dijanom, rođenom 1967., a poznao sam i njegovog, sada već pokojnog, oca Branka i 1999. bio mu na sprovodu. Nikad nisam čuo da bi Gorana Amanovića netko zvao nadimkom "Lija". Inače, u Vrbiku je bio još jedan Goran Amanović, od oca Milana ili Miloša, kojeg sam dobro poznao. U to vrijeme ovaj je bio pripadnik policije te približno istih godina kao i optuženik, a napominjem da je u Vrbiku, pored ove dvojice, bio još jedan Amanović, od oca Sime i da je ovome nadimak bio "Car". Njegova žena još uvijek radi kao frizerka i oni skupa danas žive u Vrbiku", objasnio je svjedok. Sve do 1995. godine boravio je u Vrbiku, ali nije vidio niti jednog od trojice spomenutih Amanovića.

Svjedok Ivan Džapo

Poznao je osobu zvanu "Lija". "Bio je to mlad momak, imao je manje od 30 godina. Tijekom rata vidio sam ga u prolazu jednom ili dva puta. Išao je cestom prema Oklaju odjeven u vojnu odoru i s puškom u ruci, Da ga zovu "Lija" saznao sam od ovih njihovih, mislim na vojsku tzv. SAO Krajine. Isti je napravio škandal kod Marije Dizdar, udove Ilije, tukao ju je i opljačkao. Marija mi je to ispovjedala kad je dva dana poslije došla kod mene sva modra. Naknadno sam, opet od ovih njihovih, čuo da se preziva Amanović", rekao je svjedok.

Odluka Vijeća o dokaznim prijedozima procesnih sudionika

⁸Prepoznavanje osoba obično se provodi tijekom istražnog postupka no, u skladu sa zahtjevima kriminalistike može se obaviti i prije početka istrage za što su na prijedlog državnog odvjetnika zadužene redarstvene vlasti. Istražni sudac na prijedlog državnog odvjetnika ili na vlastiti poticaj također, može naložiti prepoznavanje osoba ili predmeta. (čl. 243.a ZKP-a).

⁹Svjedok Vlade Vujatović je među pet osoba prepoznao optuženika. Svjedok Ivan Džapo nije prepoznao opt. Gorana Amanovića.

Vijeće je odbilo pribaviti liječničku dokumentaciju za oštećenika, pokojnog Krstu Cotu kao i provođenje sudsko-medicinskog vještačenja na okolnost utvrđivanja uzroka smrti istog oštećenika. Na ovim dokaznim prijedlozima ustrajao je branitelj optuženika.

Sud je odustao od neposrednog saslušanja svjedoka Drage Raića za kojeg je tijekom dosadašnjeg dokaznog postupka utvrđeno da prebiva u Australiji.

Nastavak glavne rasprave uslijedit će **20. svibnja 2011. u 9,00 sati**. Tada bi sudsko vijeće nakon iznošenja obrane optuženika te završnih riječi stranaka u postupku moglo izreći i javno objaviti presudu.

20. svibnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka, završne riječi stranaka, objava presude

Izveštava: Jelena Đokić Jović, Documenta, Zagreb

Suđenje prate i Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb te Jelena Borić, Ured OEES-a u Zagrebu

U nastavku dokaznog postupka temeljem odredbe čl. 331. st.1. toč.1. ZKP-a pročitani su iskazi svjedokinje Marije Cota, supruge oštećenog Krste Cota, i svjedoka Šime Lovrića dani tijekom istražnog postupka. Ovi svjedoci u međuvremenu su preminuli.

Pročitani su i slijedeći materijalni dokazi:

- Zapisnik o ekshumaciji, od 14. prosinca 1996.,
- Dopis Opće bolnice "Hrvatski ponos" iz Knina, od 4. veljače 2011.

Također, izvršen je uvid u:

- preslik kartona kriminalističke evidencije tzv. SAO Krajine, izvornik istog kartona kao i prijevod sadržaja kartona sa srpskog jezika izvršen od strane ovlaštenog sudskog tumača za srpski jezik,
- fotodokumentacija s izvršene radnje prepoznavanja od 12. travnja 2011.,
- fotodokumentacija s izvršene radnje prepoznavanja od 02. svibnja 2011.,
- izvadak iz kaznene evidencije za optuženog Gorana Amanovića;

Ocijenivši ga neprikladnim, **Vijeće** je odbilo uporabiti kao dokaz Dopis PU Šibensko-kninske, Odjela krim.policije, broj 511-13-04-09-KU-56/06, od 14. veljače 2011., u kojem se navodi da je na području grada Knina i mjesta Vrbnik bila prijavljena samo jedna osoba identifikacijskih podataka Goran Amanović, zvan "Lija", sin Branka i Todore, rođene Šeat, rođen 23.12.1969. u Kninu.¹⁰

Vijeće je u svezi sadržaja gore navedenog Dopisa, a smatrajući dokazni prijedlog nedopuštenim, odbilo u svojstvu svjedoka neposredno ispitati policijskog inspektora Roberta Badžima.¹¹ Inače, provođenje ovih dokaza zatražilo je tužiteljstvo.

Smatrajući činjenice koje bi se trebale utvrditi svjedočenjem Dušanke Vujatović nevažnim za odlučivanje, **Vijeće** je odbilo ovu svjedokinju neposredno ispitati.

Obrana opt. Gorana Amanovića

¹⁰Sukladno odredbi čl. 322. st. 4. toč. 3. ZKP-a **neprikladan prijedlog** odnosi se, između ostalog, i na situacije u kojima bi uporaba nekog dokaznog sredstva bila u potpunosti beskorisna ("s predloženim dokazom se neka važna činjenica uopće ne bi mogla utvrditi ...").

¹¹**Nedopušteni prijedlog** odnosi se na pravno neupotrebljive dokaze (dokazi na kojima se ne smije utemeljiti sudska odluka), ili obuhvaća činjenice koje predstavljaju državnu vojnu, službenu, profesionalnu ili privatnu tajnu, sve dok steknu uvjeti za odstupanje od dužnosti čuvanja te tajne (čl. 322. st.4. Toč. 1. ZKP-a).

Ne osjeća se krivim za kaznena djela koja mu se optužnicom K-DO-30/06, od 27. prosinca 2010. stavljaju na teret. " Nisam kriv niti se osjećam krivim. Nisam bio tu kada su se ova kaznena djela događala. Vi tražite neku drugu osobu. Svjedokinja Marija Cota u svom je iskazu spominjala osobu plavih očiju i kovrčave kose koja je stalno dolazila u njenu kuću, također je govorila da ta osoba ima kćer, a ja sam svoje prvo dijete, sina, dobio tek 21. siječnja 1995. Još jednog sina dobio sam 1998. Dakle, nemam kćer. Oženio sam se još 1990., a svadbu napravio 1991. i čim sam se oženio otišao sam živjeti u Bosansko Grahovo, prvenstveno zbog toga što nisam trpio tadašnju politiku hrvatskih Srba. Sve ovo smjestili su mi neki ljudi iz Grahova, mislim pri tome na Nikolu Mičića, svog bivšeg punca i Stanka Baru. Naime, prijateljstvo između njih datira još iz vojničkih dana, njih dvojica skupa su služili vojni rok. Bare je moju sliku nosio kninskoj policiji što je prethodilo pokretanju kaznenog postupka protiv mene. Ovu sliku Stanko Bare dobio je od mog punca jer je to bila slika iz obiteljskog albuma i bila je u posjedu moje supruge. Mislim da je razlog svemu tome što sam svoju ženu koju sam iskreno volio istukao kad sam je zatekao s ljubavnikom", iznio je u svoju obranu optuženik.

Obranu je podkrijepio i navodima iz svjedočenja Vlade Zelića te svjedokinje Kaje Dizdar. " I svjedok Vlade Zelić izjavio je da osoba po nadimku "Lija" ima kovrčavu kosu. Opisujući me neposredno prije prepoznavanja ovaj svjedok je rekao da je osoba s nadimkom "Lija" visoka 160 cm i da me Ivica Džapo može prepoznati. Međutim, ja sam za najmanje 20 cm viši, a svjedok Džapo pokazao je u policiji neku sasvim drugu osobu", rekao je optuženik.

Ustvrdio je da nikada nije obukao vojnu odoru te da nije bio pristaša Martićeve politike. Izrazio je zgražanje nad počinjenim zločinima navodeći: "Silovati ženu od 70 godina može samo čovjek koji nije normalan, nisam u to vrijeme bio u Promini i nisam počinio ovo što mi se stavlja na teret. Ovim postupkom nanosi mi se velika nepravda".

Završna riječ zastupnika optužbe

Zamjenik ŽDO-a u Šibeniku smatra da je tijekom kaznenog postupka dokazano da je optuženik počinio kaznena djela koja se nalaze u sastavu utuženog produljenog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Obranu optuženika drži nevjerodostojnom i suprotnoj izvedenim dokazima. Tijekom završne riječi nastojao je uvjeriti sudsko vijeće najprije, u identitet optuženika, a potom i da je optuženik kao stvarni počinitelj ostvario kazneno djelo koje mu se optužbom stavlja na teret.

Svjedok Vlade Vujatović prigodom radnje prepoznavanja u osobi optuženika prepoznao je sa sigurnošću Gorana Amanovića s nadimkom "Lija" ustvrdivši doduše, da se ovaj dosta izmijenio. U tom kontekstu treba sagledati i iskaz svjedokinje Marije Cota koja je počinitelja zločina opisala kao osobu plavih očiju i kovrčave kose.

Osvrnuo se i na dokumentaciju tzv. SAO Karajine koja sadrži dosije o Goranu Amanoviću zvanom "Lija" s osobnim podacima koji se podudaraju s podacima optuženika.

Za svjedokinju Miru Kovačević ustvrdio je da zbog osobnih simpatija prema tadašnjem para režimu nije željela prepoznati optuženika.

Za kazneno djelo počinjeno na štetu Jele Čveljo nedvojbeno je da ga je počinio optuženik. To, po mišljenju tužitelja, proizlazi iz iskaza svjedokinje Jasne Primi, kćerke oštećene te svjedoka Šime Lovrića. Ovi svjedoci po čuvenju su, parafrazirajući oštećenicu, kao počinitelje označili osobu s nadimkom "Lija".

Iskazi svjedoka Stanka Bare i svjedokinje Marije Dizdar iako kontradiktorni i nekonzistentni upućuju na optuženika kao počinitelja zlodjela.

Da je osoba s nadimkom "Lija" tijekom oružane agresije na Republiku Hrvatsku u razdoblju od 1991. do 1994. pljačkala imovinu građana hrvatske nacionalnosti ustvrdili su i neposredno saslušani svjedoci Drago Agić i Čavlina Zvonko.

Pledirao je da se optuženika oglasi krivim i osudi po zakonu.

Završna riječ branitelja optuženika

Najprije je ukazao je na zakašnjelu istragu. Naime, utužena kaznena djela počinjena su u razdoblju od kraja 1991. do 1994. dok je istražni postupak otpočeo tek 2006. Potom i na identitet optuženika. Spominju se

osobe s nadimcima "Lija" i "Car", osobe s istim imenom i prezimenom nastanjene na području Promina tijekom ratnih zbivanja, a i oca optuženika zvali su Lija.

Tijekom dokaznog postupka nije razjašnjen uzrok smrti oštećenog Krste Cota. Obrana je predlagala medicinsko vještačenje s obzirom na realnu mogućnost da je ovaj oštećenik preminuo od posljedica ozbiljne bolesti, a ne od posljedica premlaćivanja. U nalazu i mišljenju vještaka danom na temelju navoda iz zapisniku o ekshumaciji nisu navedene povrede koštane strukture koje bi inače bile evidentirane kod ozlijeda kakve je zadobio oštećenik.

Svjedokinja Jasna Primi rekla je da njena majka, Jela Čveljo, nije znala ime niti nadimak počinitelja. Kaja Dizdar, sestra oštećene Marije Dizdar, naknadno je porekla pokušaj silovanja.

Istaknuo je da tužitelj nema nevojbeno uporište u utvrđenim činjenicama dok je optuženik argumentirano, iskreno i dosljedno iznio obranu navodeći i činjenice koje mu ne idu u prilog. Zatražio je stoga oslobađajuću presudu za svog branjenika.

Nakon vijećanja i glasovanja **Vijeće** je u ime Republike Hrvatske izreklo, a potom i javno objavilo presudu kojom je optuženog Gorana Amanovića oslobodilo optužbe za počinjenje kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st.1. OKZRH.

Objava presude

Sud prvog stupnja je po načelu "*in dubio pro reo*" oslobodilo optuženika optužbe jer je postojala dvojba o postojanju činjenica koje sadržavaju obilježja predmetnog kaznenog djela. Također, nesporno je zaključeno da su se zločini dogodili, ali je životno opravdano bilo zaključiti da ih je počinila druga osoba istog imena i prezimena, ali s nadimkom "Lija".

Shodno tome troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. točke 1.do 5. ZKP-a te nužni izdaci okrivljenika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava.

Sukladno odredbama ZKP-a prema opt. Goranu Amanoviću ukinut je pritvor.